

Jsoucí druhořadé

Výsledkem (či produktem) tohoto prastarého vývoje (do kterého lze s malými výjimkami zařadit takřka všechny řecké myslitele až po Aristotela, tedy včetně Platóna) je určitý myšlenkový (pojmový) konstrukt, který změny a proměnlivost uznává jako vlastnost jakési druhořadé, méně závažné, odvozené a tedy méně jsoucí skutečnosti, zatímco za plně jsoucí bere pouze to, co nepodléhá žádným změnám a co tedy naprosto odolává času, eventuálně co je vůbec jakoby mimo čas a časové pohyby. A protože to, co se mění, je méně jsoucí (a podle některých dokonce vůbec nejsoucí, co tedy je pouhým zdáním), není o tom, co se mění, možné žádné vědění, žádné zkoumání, žádné poznání (ještě sám Aristotelés uvádí, jak někteří myslitelé jsou o tom přesvědčeni, že o tom, co se mění, není možné žádné vědění). A tím se zároveň vysvětluje, proč o budoucím, tj. o tom, k čemu teprve má dojít, co se teprve má stát, nelze tím spíše mít žádného vědění, protože to není a nemůže být plně skutečné již nyní a zde, ale nemohlo to být skutečné ani v minulosti.

(Písek, 150705-5.)